

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาพปัจจุบันของทั้งสังคมโลกและสังคมไทย มีความเปลี่ยนแปลงที่เคลื่อนไหวร่วมกันอย่างใกล้ชิด อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ และสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วคือ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology หรือ ICT) ซึ่งได้มีการพัฒนาและนำมาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวาง ทั้งด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม การบริการสังคม สาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและการศึกษา ซึ่งการนำ ICT มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละด้านนั้น ได้มีการใช้ผ่านช่องทางการสื่อสารในระบบเครือข่าย เช่น สัญญาณระบบ Wi-Fi, 3G และอุปกรณ์ต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก คอมพิวเตอร์พกพา (Tablet PC) อันจะทำให้ผู้ส่งสารสามารถส่งข้อมูลข่าวสารถึงผู้รับสารได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัย จากความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ทันสมัย ได้มีการประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ได้แก่ Tablet ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวางทั่วโลก

นโยบายภาครัฐ โดยเฉพาะด้านการจัดการศึกษาของรัฐบาลปัจจุบัน โดยเฉพาะนโยบายด้านการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ นั้น เป็นนโยบายที่มีความสำคัญยิ่ง โดยรัฐบาลได้กำหนดแนวนโยบายที่ชัดเจนเพื่อเร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้เป็นเครื่องมือยกระดับคุณภาพและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้มีระบบการเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติเป็นกลไกในการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีพ พัฒนาเครือข่ายและพัฒนาระบบ “ไซเบอร์โฮม (Cyber Home)” ที่สามารถส่งความรู้มายังผู้เรียน โดยระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับชั้นใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการศึกษา ขยายระบบโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาให้กว้างขวาง ปรับปรุงห้องเรียนเพื่อให้ได้มาตรฐานห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเร่งดำเนินการให้กองทุนพัฒนาเทคโนโลยี

เพื่อการศึกษาสามารถดำเนินการได้ ดังนั้นจะเห็นได้ชัดเจนว่าแนวโน้มนโยบายของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเป็นปัจจัยและเป็นมิติสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาให้ก้าวสู่ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของสังคมโดยรวม และจะเป็นมิติของการสร้างกระบวนการทัศน์เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของระบบการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญภายใต้การศึกษาในยุคปฏิรูปในทศวรรษที่สอง ปัจจุบันแนวโน้มนโยบายของการจัดการศึกษา โดยภาครัฐที่กล่าวในเบื้องต้นนั้น “แท็บเล็ตเพื่อการศึกษา (Tablet for Education)” จึงกลายเป็นเครื่องมือด้านสื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่สำคัญและมีอิทธิพลค่อนข้างมากต่อการปรับใช้ในการสร้างมิติแห่งการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการศึกษาไทยในปัจจุบันในยุคสังคมสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ซึ่งแนวโน้มนโยบายของรัฐบาลมุ่งเน้นที่จะใช้สื่อแท็บเล็ตให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ตามศักยภาพและความพร้อมที่มีอยู่

ดังนั้นปัจจัยสำคัญที่ต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วนคือผู้เรียนทุกระดับชั้น หากผู้เรียนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต เพื่อการเรียนรู้แล้วย่อมส่งผลให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ การพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้อันเป็นการส่งเสริมและสนองต่อหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้หรือเกิดองค์ความรู้ใหม่โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือตลอดจนเกิดความเข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสืบค้นข้อมูล การสื่อสาร การเรียนรู้ การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และมีคุณภาพ

คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต หรือที่เราเรียกสั้น ๆ ว่า แท็บเล็ต เริ่มมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้ใช้ทุกระดับในสังคมสารสนเทศในปัจจุบันเนื่องจาก (1) สนองต่อความเป็นเอกัตบุคคล (2) เป็นสื่อที่ก่อให้เกิดการสร้างปฏิสัมพันธ์อย่างมีความหมาย (3) เกิดการแบ่งปันประสบการณ์ (4) มีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่ชัดเจนและยืดหยุ่น (5) ให้การสะท้อนผลต่อผู้เรียนหรือผู้ใช้ได้ดี (6) สนองต่อคุณภาพด้านข้อมูลสารสนเทศ

iPad เป็นอุปกรณ์ล้ำสมัยที่ทำงานคล้ายเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดเล็ก มีความสามารถซ่อนอยู่มากมาย Apple ได้พัฒนา iPad จนมาถึงรุ่น 2 ที่บางเบาและมีความสามารถเพิ่มขึ้นมาก iPad จัดเป็นอุปกรณ์ประเภท Tablet Computer ชนิดหนึ่งซึ่งสั่งการโดยใช้ระบบนิ้วสัมผัสกับหน้าจอโดยตรง iPad มีความสามารถหลัก ๆ ดังนี้ (1) ติดต่อสื่อสารผ่านระบบ Online iPad (2) เล่นเกมสร้างความบันเทิง (3) จัดบันทึกข้อมูลส่วนตัว (4) ใช้สำหรับอ่านหนังสืออิบุ๊ก (5)

ถ่ายภาพและจัดการภาพถ่าย (6) ดูนั่ง ฟังเพลง สร้างสรรค์งานบันเทิง นอกจากนี้ใช้สำหรับรับชมและฟังเพลงแล้ว iPad ยังสามารถใช้ในการถ่ายทำวิดีโอ และนำวิดีโอมาตัดต่อสร้างเป็นคลิปวิดีโอได้ด้วยแอปพลิเคชัน iMovie

แอปพลิเคชัน iMovie เป็นแอปพลิเคชันที่ใช้สำหรับตัดต่อคลิปวิดีโอ สร้างวิดีโอภาพแบบสไลด์โชว์และใส่เสียงบรรยายภาพในคลิปวิดีโอ นั้น ๆ เพิ่มข้อความ อีกทั้งยังสามารถเผยแพร่คลิปวิดีโอออกสู่สายตาคนทั้งโลกได้โดยผ่านเว็บ YouTube facebook (คนุพล กิ่งสุคนธ์ และคณะ. 2554 : 396)

จากที่กล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มีแนวคิดที่จะพัฒนาหลักสูตรอบรมการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่องการสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad 2 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถสร้างสื่อวีดิทัศน์และนำไปใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad 2 ให้มีคุณภาพ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนการอบรมและหลังการอบรมด้วยหลักสูตรการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad 2 ที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมด้วยหลักสูตรการอบรมที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐาน

ผู้เข้าอบรมครั้งนี้จะมีความรู้ด้านการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต เพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad 2 มีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบความรู้หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเสือโก้ววิทยาลัย
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 89 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนเสือโก้ววิทยาลัย
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มด้วยวิธีการจับ
สลาก จำนวน 1 ห้องเรียน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

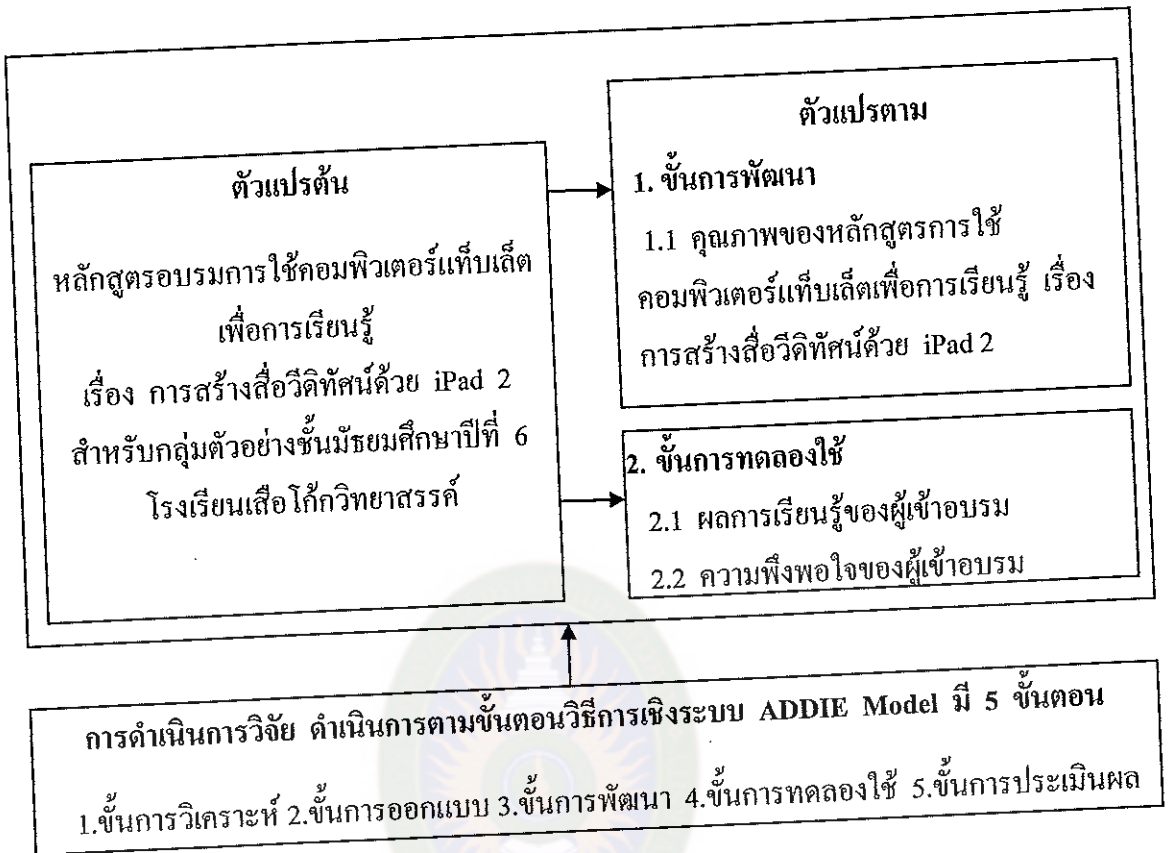
การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา ระหว่างเดือน มิถุนายน ถึง กันยายน พ.ศ. 2555

3. เนื้อหาในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad
2 สำหรับกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 5 หน่วยดังนี้ หน่วยที่ 1 ความรู้
พื้นฐานเกี่ยวกับแท็บเล็ต หน่วยที่ 2 ส่วนประกอบของ iPad 2 หน่วยที่ 3 วิธีใช้งาน iPad 2
เบื้องต้น หน่วยที่ 4 การใช้งานแอปพลิเคชันพื้นฐาน และหน่วยที่ 5 การสร้างสื่อวีดิทัศน์
ด้วยแอปพลิเคชัน iMovie

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ อธิบายโดยแสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์ของ
ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม แสดงแผนภาพที่ 1



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแผนภาพที่ 1 ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวิธีการเชิงระบบ (System Approach) โดยใช้รูปแบบ ADDIE Model (พิศุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 64-70) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการวิเคราะห์ ขั้นการออกแบบ ขั้นการพัฒนา ขั้นการทดลองใช้ และขั้นการประเมินผล ตัวแปรต้นที่ศึกษา คือ หลักสูตรอบรมการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad 2 สำหรับกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเสือโก้ววิทยาสรรค์ อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม และตัวแปรตาม แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนา ประกอบด้วย คุณภาพหลักสูตรอบรมการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad 2 สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเสือโก้ววิทยาสรรค์
2. ด้านการทดลองใช้ ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อน - หลังเรียน แบบประเมินความพึงพอใจของผู้อบรม

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการดำเนินการอย่างเป็นระบบในการพัฒนาหลักสูตรอบรม เรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad 2 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีองค์ประกอบ ดังนี้ กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอบรม กำหนดเนื้อหาของหลักสูตรอบรม กำหนดวิธีการอบรม กำหนดสื่อและเครื่องมือ กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล และกำหนดแผนการอบรม

2. หลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง เอกสารที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมาโดยรวบรวมความรู้และประสบการณ์ เพื่อนำไปฝึกปฏิบัติในการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีรูปแบบเป็นคู่มือประกอบการอบรมให้เรียนรู้ด้วยตนเองได้ตามขั้นตอนที่จัดไว้ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา วิธีการฝึกอบรม สื่อ/อุปกรณ์ และการวัดและประเมินผลเพื่อให้ได้รับความรู้ ทักษะ และเทคนิควิธีการในการสร้างสื่อวีดิทัศน์ตามจุดมุ่งหมาย

3. คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต เพื่อการเรียนรู้ หมายถึง คอมพิวเตอร์ขนาดพกพาน้ำหนักเบา ใช้หน้าจอสัมผัส ใช้เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ในการอบรม

4. การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad 2 หมายถึง การผลิตสื่อที่นำเสนอเป็นภาพเคลื่อนไหว และสร้างความต่อเนื่องของการกระทำของวัตถุจากเรื่องราวต่างๆ สร้างความรู้สึกใกล้ชิดกับผู้ชม เป็นสื่อที่เข้าถึงง่าย มีความรวดเร็วสามารถเสนอเหตุการณ์ได้ทันทีด้วย iPad 2

5. ผลการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ของผู้เข้าอบรมด้วยหลักสูตรการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad 2 โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้

6. แบบทดสอบวัดความรู้ หมายถึง แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เข้าอบรมหลักสูตรการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad 2

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อหลักสูตรอบรมการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น วัดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นมาตราส่วน 5 ระดับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้หลักสูตรอบรมการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่องการสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad 2 ที่มีคุณภาพ
2. สามารถนำหลักสูตรอบรมการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนรู้ เรื่องการสร้างสื่อวีดิทัศน์ด้วย iPad 2 ไปใช้ในการอบรมกับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ
3. พัฒนานักเรียนและครูที่สนใจให้เกิดความรู้ และทักษะเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์แท็บเล็ต และการใช้แอปพลิเคชัน iMovie จากหลักสูตรหรือเอกสารที่พัฒนาขึ้น
4. เป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนในโรงเรียนที่ได้รับเครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต ในการนำหลักสูตรอบรมคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตไปพัฒนากับการใช้แอปพลิเคชันอื่น ๆ ให้กับนักเรียน



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY